วรากร ชวาลา : พยานหลักฐานคดีสิ่งแวดล้อมในศาลยุติธรรม. (THE EVIDENCE ON ENVIRONMENTAL CASES IN COURT OF JUSTICE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.มัทยา จิตติรัตน์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : อ.ดร.ชัชชม อรรฆภิญญ์, 116 หน้า. ISBN 974-53-2558-9

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม ทางแพ่งในศาลยุติธรรมเกี่ยวกับกระบวนการพยานหลักฐานคดีสิ่งแวดล้อมทางแพ่งในศาลยุติธรรมตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกระบวนการ พยานหลักฐานคดีสิ่งแวดล้อมทางแพ่งในศาลยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้อง และเอื้อประโยชน์ในการ ดำเนินคดี รวมทั้งเป็นแนวทางที่จะคุ้มครองผู้ที่ได้รับความเสียหายทางแพ่งในคดีสิ่งแวดล้อมและพิทักษ์รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่ากระบวนการพยานหลักฐานคดีสิ่งแวดล้อมทางแพ่งในศาลยุติธรรมในปัจจุบัน ของไทยยังไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้อง ไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อมทางแพ่งในศาลยุติธรรม ของไทยเพราะคดีสิ่งแวดล้อมถือได้ว่าเป็นคดีที่มีความละเอียดซับซ้อน เป็นคดีที่ต้องใช้วิทยาการทางเทคโนโลยี เข้ามาช่วยในการพิสูจน์ความผิดของจำเลย การพิสูจน์พยานหลักฐานบางคดีต้องมีการปฏิบัติในห้องทดลอง ซึ่งต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายสูง ประกอบกับการแสวงหาพยานหลักฐานของผู้เสียหายเพื่อนำมาสนับสนุน ข้อเท็จจริงที่กล่าวอ้างกระทำได้ยาก เนื่องจากผลกระทบและความเสียหายที่เกิดต่อสิ่งแวดล้อมในบางคดีต้องใช้ ระยะเวลานานกว่าที่จะปรากฏ และแหล่งที่ก่อให้เกิดมลพิษรั่วไหลหรือแพร่กระจายก็มักเป็นโรงงาน จุตสาหกรรมหรือเกษตรกรรมซึ่งเป็นสถานที่ที่ไม่เปิดเผย จึงเป็นเหตุให้โจทก์ตกเป็นผู้เสียเปรียบ เพื่อแก้ไข ปัญหาดังกล่าว การวิจัยฉบับนี้จึงเสนอให้ปรับกระบวนการพยานหลักฐานคดีสิ่งแวดล้อมทางแพ่งในศาล ยุติธรรม โดยการกำหนดภาระการพิสูจน์ให้เป็นหน้าที่ของจำเลยที่จะต้องมีภาระการพิสูจน์หักล้างข้อกล่าวหา ของโจทก์ ให้ศาลมีบทบาทในการแสวงหาพยานหลักฐาน ให้มีพยานผู้เชี่ยวชาญของศาลเพื่อความเป็นกลาง ในการวินิจจัยตัดสินคดี รวมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการสืบพยานในศาลโดยอิงตามระบบไต่สวน

4686306034 : MAJOR LAWS

KEY WORD: THE EVIDENCE IN ENVIRONMENTAL CASES / BURDEN OF PROOF / EXPERT WITNESS

WARAKORN CHAWALA: THESIS TITLE. (THE EVIDENCE ON ENVIRONMENTAL CASES

IN COURT OF JUSTICE) THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. MATTAYA JITTIRAT,

THESIS COADVISOR: CHATCHOM AKAPIN, Ph.D. 116 pp. ISBN 974-53-2558-9.

This research aims at studying and analysing the problems and impediments of the civil proceedings in environmental cases in court of justice under Civil Procedure Code, Civil and Commercial Code, and the Enhancement and Conversation of National Environmental Quality Act. B.E. 2535 (A.D.1992). The answers to such study and analysis will serve as guidances to help improving the situation by means of amending the law on civil proceedings in environmental cases in court of justice to be more efficient, suitable, and useful in the proceedings of the cases, as well as to protect the benefits of the injured party with regard to the civil compensation in environmental cases, and to safeguard the natural resource and environment.

The study found that the Thai civil proceedings on evidence in environmental cases in court of justice at present have not been efficient. Rather, they have become impediments to the proceedings in court of justice. The reason is that the environmental cases have been complicated and most of them required technological science to prove the guilt of the accused. Some identifications of evidence need a plenty of time, as well as a lot of expenses because they are usually operated in labs. Furthermore, it is quite difficult for an injured party to find the evidence for supporting his or her case as the impact and damage on the environment in some cases takes of lot of time to manifest. Besides, many point sources are the industrial or agricultural factories the operation of which are not open to the public. This brings about disadvantages to the plaintiff. To resolve this problem, this thesis suggests that the proceedings of the evidence in environmental cases in court of justice be revised by switching the burden of proof. In so doing, the defendant will have a duty to prove the polluting incident was not caused by his or her activities. The thesis also suggests that the court have a role to seek evidence; and that there should be the court's expert witness for the neutrality in adjudicating the cases; and the court proceedings be reformed towards the inquisitorial system.